

Туряк Х.Д.

Кігай В.А.

здобувачі вищої освіти 4 курсу ННП ПФПНП Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Корогод С.В.

старший викладач кафедри кримінального права і кримінології
Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

СУЧАСНІ АСПЕКТИ КРИМІНАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА КОРУПЦІЙНІ КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ В СФЕРІ ОСВІТИ

Варто почати з того, що корупція сьогодні - це проблема, вирішення якої надзвичайно важливо для багатьох країн. Це в повній мірі відноситься до України, де високий рівень корупції визнано урядом, найбільш впливовими політичними діячами, міжнародними організаціями та незалежними антикорупційними організаціями.

На даному етапі в Україні основними причинами корупції є в основному суспільне мислення, яке сприяє пошуку корупції для вирішення особистих питань та проблем, а також уряд і система місцевого самоврядування, яка віддає пріоритет вирішення особистих проблем саме таким шляхом, минаючи законні способи їх вирішення.

Корупція також загрожує національній безпеці України, уповільнює економічний розвиток держави, що не сприяє залученню іноземних інвестицій та підриває довіру суспільства до державної та місцевої влади. Крім того, рівень корупції негативно впливає на міжнародний імідж України [1, с.61].

За вчинення корупційних кримінальних правопорушень особа, яка наділена владними повноваженнями в сфері освіти, може бути притягнена до наступних видів юридичної відповідальності:

- дисциплінарна;
- майнова;
- адміністративна;
- кримінальна.

У випадку скоєння кримінального правопорушення в інтересах юридичної особи та від його імені уповноваженою особою самостійно або при співучасті з юридичною особою у випадках, встановлених Кримінальним кодексом України, застосовуються заходи, передбачені чинним Кримінальним процесуальним кодексом. Відомості про осіб, яких притягнуто до відповідальності за корупційні правопорушення, будуть внесені до Єдиного державного реєстру осіб, які вчинили корупційні правопорушення протягом 3 днів з дня набрання чинності відповідного рішення суду. Адміністративна, цивільна відповідальність і дисциплінарні стягнення також будуть занесені до даного Реєстру.

Варто відзначити, що важливим етапом у процесі подолання корупції, став процес введення в дію Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у сфері державної антикорупційної політики у зв'язку з виконанням Плану дій щодо лібералізації Європейським Союзом візового режиму для України».

№ 1261-VII від 13 травня 2014 р. Даний законодавчий акт значним чином вплинув на оптимізацію державної системи щодо запобігання та боротьби з корупцією, до основних новел якого можна віднести такі:

1. Криміналізація корупції. Покарання, що накладаються на фізичних і юридичних осіб за корупційні правопорушення, було посилено з введенням іншого виду санкцій за корупцію. Встановлено юрисдикцію з корупційних правопорушень, скоєних нашими громадянами за кордоном при пособництві іноземцями. Розумна та справедлива відповідальність за підкуп осіб, які працюють в якій би то не було формі в приватних компаніях.

2. Фінансовий контроль майнового стану державних службовців. Встановлення зовнішнього контролю декларацій про активи, доходи, витрати і фінансові зобов'язання, здійснюваного податковою інспекцією. Встановлено адміністративну та дисциплінарну відповідальність за надання недостовірної інформації в даній звітності (штраф від 2550 до 5100 грн);

3. Посилення гарантій захисту викривачів корупції (інформаторів). Можливість анонімного інформування про факти корупції, в тому числі за спеціальними лініями для відповідних повідомлень. Державні органи зобов'язані впровадити механізми прийому і вивчення повідомлень про корупцію (у тому числі анонімних) [2, с.159].

Статтю 368-2 Кримінального кодексу України (Незаконне збагачення), яка може бути ефективним механізмом для позбавлення злочинців незаконно придбаного майна, необхідно привести у відповідність до Конституції України та Конвенції ООН проти корупції. Одночасно з інструментами кримінального переслідування за несанкціоноване збагачення необхідно ввести цивільно-правові: стягнення майна за запитом прокурора (спеціально затвердженого антикорупційного органу) у державні доходи, в тому числі якщо особа не може довести законність даного в установленому законом порядку.

В Україні також немає законодавства, яке дозволяє стягнення майна, придбаного (конфіскованого) в ході державної діяльності, якщо підозрюваний (обвинувачений) ховається від слідства або суду.

Питання про реституцію активів, що виникли в результаті вчинення злочинів в Україні, а також створення гарантій для ефективного управління цими активами, зокрема, за допомогою використання механізмів громадського контролю, також вимагає правового регулювання [3, с.105].

Отже, у висновку варто сказати, що антикорупційне законодавство в освітній сфері є ще досить слабким та недієвим. Адже по наш час викладачі деяких ЗВО не соромляться напругу натякати на хабарі і просити певні цінні подарунки. Цей факт є просто гнітючим, адже система освіти покликана навчати студентів та курсантів, а не просто ставити бали за певну винагороду.

Тому з цією метою, вважаємо за потрібне, удосконалити сучасне антикорупційне законодавство в сфері освіти, адже надання якісної освіти є запорукою майбутнього перспективного розвитку держави.

Список використаних джерел:

1. Варналій З. С. Корупція як інституціональна загроза національній безпеці України, Реалізація державної антикорупційної політики в міжнародному вимірі. Матеріали II міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 8 груд. 2017 р.), Київ: Нац. акад. внутр. справ, 2017. С. 59-63.
2. Розпутенко І. В. Особливості корупції в Україні, Реалізація державної антикорупційної політики в міжнародному вимірі. Матеріали II міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 8 груд. 2017 р.), Київ: Нац. акад. внутр. справ, 2017. С. 158-161.
3. Долженков О.Ф. Корупція як чинник організованої злочинності, О.Ф. Долженков, Корупція: регіональні та галузеві тенденції: зб. наук. ст., за ред. М.П. Орзіха, В.М. Дрьоміна. Одеса, 2003. С. 102-107.

Тупотіна Д.А.

здобувач вищої освіти 4 курсу ННІП ПФПНП Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Некlesa О.В.

викладач кафедри фінансових та стратегічних розслідувань ННІП ПФПНП Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

ОКРЕМІ ЗАСАДИ РОЗСЛІДУВАННЯ ШАХРАЙСТВА В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Шахрайство належить до найбільш давніх суспільно небезпечних діянь. Кримінальні провадження щодо шахрайства найчастіше розслідуються за заявами і листами громадян, повідомленнями установ, підприємств, організацій і посадових осіб, а також в результаті виявлення поліцією ознак кримінального правопорушення.

Розслідування шахрайства має ряд особливостей, що визначається декількома обставинами.

По-перше, обстановка вчинення шахрайства в значній мірі відрізняється від інших кримінальних правопорушень. При шахрайстві потерпілі деякий час знаходяться з шахраями в спокійній обстановці, тут немає насильства, потерпілі ще не знають, що їх обманюють. Тому після скоєння кримінального правопорушення ошукані здатні дати більш-менш повний опис зовнішності шахрая. Це в свою чергу дозволяє максимально використовувати криміналістичні обліки.